

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové
Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Lucie Aubrechtová

Název práce: Analýza učebnic občanské výchovy a základů společenských věd z hlediska psychologie

Oponent práce: Mgr. Kateřina Juklová, Ph.D.

Předložená práce se věnuje problematice obsahové analýzy učebnic konkrétního předmětu, což je téma stále vysoce aktuální a užitečné. Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část práce (o rozsahu 21 stran) vymezuje poznatky o základních teoretických konceptech. Celá tato část je vystavěna na logické a obsahově výstižné struktuře, která je doplněna přehledovými informacemi o současných učebnicích. Ocenit lze dále šestou kapitolu shrnující dosavadní výzkumy v oblasti hodnocení učebnic, v níž se čtenář v přehledové podobě seznamuje s aktuálními přístupy, koncepty, kritérii a výzkumnými metodami používanými ve sledované oblasti.

Praktický oddíl práce (o rozsahu 32 stran) je rozdělen do dvou částí, v návaznosti na dvě výzkumné otázky, na něž byly hledány odpovědi. Obě tyto části jsou vystavěny na promyšlených a srozumitelně formulovaných cílech a opírají se o dobře dokumentované popisy výsledků. Výsledky nejsou nezajímavé, ale naopak nabízejí k využití zejména pro vyučující příslušného předmětu a rovněž pro budoucí učitele při orientaci v učebnicích. Za inspirující považuji rovněž snahu o představení učebnice, která je alternativou k prozatím převládající „české klasice“. Závěry práce otevírají několik důležitých podnětů k přemýšlení, z nichž vybírám širší aktuálně společenský kontext volby učebnice pedagogů, který bude pravděpodobně rovněž relevantní pro autory a tvůrce učebnic (viz zmínka o tlaku na výsledky testování a prestiž školy, která je důvodem volby učebnic encyklopedického typu s důrazem na teoretické poznatky). Jedná se o velmi zajímavé souvislosti, které poukazují na hlubší aktuální problémy českého školství a kterých je i oblast tvorby a volby učebnic odrazem.

Celkové hodnocení

Práce se zabývá významným a aktuálním tématem a vyznačuje se jak promyšlenou koncepcí, tak i kvalitním a systematickým zpracováním. Její výsledky jsou nejen zajímavé, ale nepochybně i užitečné a může být tak inspirací pro další bádání v dané oblasti.

Otázky a podněty k obhajobě

1. Které empirické zjištění bylo pro Vás nejvíce překvapivé?
2. Jaké bylo pozadí Vašeho uvažování o použitých kritériích pro hodnocení učebnic? Pokud byte realizovala další hodnocení/analýzu učebnic, zůstala byste u stejných kritérií, která jste použila pro účely této práce nebo byste zařadila některá další?